การพัฒนาสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ไม่ระบุชื่อผู้แต่ง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนาสื่อการสอน วิชา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อการ เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อเรียนผ่านสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 3) เพื่อศึกษา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังทอง อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี จำนวน 40 คน สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยง แบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสรุป ได้ดังนี้ 1) ผลการหาประสิทธิภาพพบว่า มีค่าเท่ากับ 87.25/89.00 จึงสรุปได้ว่า สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตารฐานที่ กำหนด 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3)นักเรียนมีความ พึงพอใจในภาพรวมต่อการใช้สื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับมาก $\bar{x}$ = 4.26, S.D. = 0.73)

คำสำคัญ: สื่อการสอน, ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์, โปรแกรม Adobe Captivate

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) The Development of Multimedia Instruction on Thai History

during The "Ratanakosin Era" with Adobe Captivate. 2) to compare the academic achievement of the students and 3) to study the satisfaction of the students with the developed of Multimedia Instruction on Thai History during The "Ratanakosin Era" with Adobe Captivate. The sample for the study consisted of elementary education grade six 40 grade. The research statistics were used mean and standard deviation.

Results of the research were as follows: 1) The Multimedia Instruction showed the effectiveness of 87.25/89.0 2) The achievement of the students who were taught with the e-Learning was .01 level and 3) the students showed a 'high' level of satisfaction with the e-Learning X = 4.26 S.D. = 0.73)

Keyword-- Multimedia Instruction, Thai History during The "Ratanakosin Era", Adobe Captivate

1. บทน้ำ

กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นกลุ่มสาระ ที่ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตลอดเวลา การเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจแตกต่างกันอย่าง หลากหลายการปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อม ทำให้เป็น พลเมืองที่รับผิดชอบ มีความสามารถทางสังคมมีความรู้ ทักษะ คุณธรรม และค่านิยมที่เหมาะสม โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญ งอกงามในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และ กระบวนการ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการ เรียนรู้ ทักษะกระบวนการกลุ่ม ด้านเจตคติ และค่านิยม ด้านการ จัดการ และการปฏิบัติ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำงาน กลุ่ม สามารนำความรู้ ทักษะค่านิยม และเจตคติที่ได้รับการ อบรมบ่มนิสัยมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบคอบในการ ดำเนินชีวิต สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข [1]

จากสภาพการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระสังคม
ศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมโดยเฉพาะสาระประวัติศาสตร์
พบว่าครูยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย เน้นการท่องจำเป็นหลัก
โดยเน้นครูเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้ผู้เรียนไม่เน้นกระบวนการคิด
ให้ผู้เรียน นักเรียนไม่มีส่วนร่วมในการเรียนทำให้มีความเบื่อ
หน่าย ไม่สนใจต่อการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
เมื่อกล่าวถึงคำว่าประวัติศาสตร์คนส่วนใหญ่มักตอบว่ารู้จัก
เพราะอย่างน้อยแต่ละคนต่างก็ถูกบังคับให้ต้องเรียนหรือต้องจำ
ชื่อวีรบุรุษของชาติ และวันสำคัญเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นใน
อดีต ยังเข้าใจว่าประวัติศาสตร์เกี่ยวข้องกับการท่องจำเป็นหลัก
กระบวนการจัดการเรียนการสอนไม่สนองตอบกระบวนการ
เรียนรู้ของผู้เรียนมุ่งเน้นการสอนที่ครูเป็นศูนย์กลางยังไม่เปิด
โอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ไม่เน้นกระบวนการคิด
วิเคราะห์ และไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล [2]

กิจกรรมการเรียนการสอนแบบสื่อการเรียนการสอน ที่พัฒนาด้วยโปรแกรม Adobe Captivate เป็นวิธีที่เหมาะกับ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในรายวิชาประวัติศาสตร์ โดย เนื้อหาประกอบด้วย แบบฝึกหัดก่อนเรียน จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาวิชา แบบฝึกหัดหลังเรียน และผู้เรียนยังได้พัฒนา กระบวนการคิดในแต่ละด้านอย่างมีระบบในยุคปฏิรูปการศึกษา การใช้สื่อการเรียนการสอน ใช้เทคนิคนวัตกรรมใหม่ ๆ และ การวัด ผลประเมินผลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะเป็นไปด้วยดี มีประสิทธิภาพนั้นครูต้องสามารถใช้การวิจัยในชั้นเรียน เพื่อค้นพบความรู้อันจะเป็นแนวทางปรับปรุง แก้ไขการเรียนการ สอนให้ดีขึ้น รวมทั้งนำความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยไปใช้จัด พัฒนาการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ศึกษาหลักสูตร และเหตุผลดังกล่าว แล้วจึงได้ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านการคิดให้ดำเนิน ไปอย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้ยังพัฒนาครูให้รู้จักแสวงหาความรู้ และพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา

2. วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยประกอบด้วย

- 1) เพื่อพัฒนาสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุง รัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2) เพื่อการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเมื่อ เรียนผ่านสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วย

โปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้สื่อ การสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3. วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้มีขั้นตอนการทำวิจัยดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านวังทอง อำเภอลำสนธิ จังหวัดลพบุรี จำนวน 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1. สื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6
  - 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 3. แบบทดสอบวัดความพึงพอใจของนักเรียนต่อการ ใช้สื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดย แบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) [4]

วิธีดำเนินการวิจัย

- 1. การพัฒนาสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุง รัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพ โดยแบ่งขั้นตอนการ พัฒนาได้ดังนี้
- 1) ศึกษาหลักการใช้สื่อการสอน ศึกษาหลักการพื้นฐานในการเรียนโดยใช้สื่อการ สอนอิเล็กทรอนิกส์ และสถานการที่เอื้อต่อการใช้สื่อการสอน อิเล็กทรอนิกส์
  - 2) จัดทำโครงร่างสื่อด้วย Storyboard
- 3) พัฒนาสื่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์กรุง รัตนโกสินทร์ ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate

ภาพที่ 1 สื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate 8 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6

2. ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

1) ตรวจสอบคุณภาพสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate โดย ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประเมินคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะ เพื่อการปรับปรุง

2) ตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนในรายวิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ โดย ผู้เชี่ยวชาญ โดยการทดสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความ เชื่อมั่นของแบบทดสอบ

3) ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ ของนักเรียนที่มีต่อสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุง รัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate

3. นำบทเรียนไปใช้และวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ตรวจสอบประสิทธิภาพของสื่อการสอนวิชา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพของสื่อ เพื่อให้ เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80
- 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน
- 3) สำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อ การสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถแบ่งได้ดังนี้

1. ตรวจสอบหาประสิทธภาพสื่อการสอนวิชา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate กับนักเรียนจำนวน 40 คน เพื่อการยืนยัน ประสิทธิภาพของบทเรียนให้เป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 โดยผล การทดลองดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6

ก่อนเรียน			หลังเรียน			
คะแนน	ค่าเฉลี่ย	E ₁	คะแนน	ค่าเฉลี่ย	E ₂	E_1/E_2
	(n=40)			(n=40)		
20	4.35	87.25	20	4.45	89.00	87.25/89.00

จากตารางที่ 1 การหาประสิทธิภาพของสื่อการสอนวิชา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate ผลการหาประสิทธิภาพพบว่า มีค่าเท่ากับ 87.25/89.00 จึงสรุปได้ว่า สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตารฐานที่ กำหนด 80/80

2. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

คะแนน	N	$\bar{x}$	S.D.	Т	Р
หลังเรียน	40	4.51	0.654	21 27	.000*
ก่อนเรียน	40	3.55	0.733	21.57	

* P < 0.01

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. สำรวจความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อการ

สอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ดังแสดง ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้สื่อการสอน วิชา ประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ความพึ่งพอใจ	$\bar{x}$	S.D	ระดับ
ด้านการนำเสนอเนื้อหา	4.60	0.49	มากที่สุด
ด้านวิธีการเรียน	4.35	0.68	มาก
	3.95	0.99	มาก
ด้านการตอบสนอง	4.15	0.78	มาก
ค่าเฉลี่ยโดยรวม	4.26	0.73	มาก

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อ การใช้สื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วย โปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ในระดับมาก ($\bar{\mathbf{x}}$ = 4.26, S.D. = 0.73)

5. บทสรุป

ผลการวิจัย การพัฒนาสื่อการสอน วิชาประวัติศาสตร์กรุง รัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

- 1. ผลการหาประสิทธิภาพพบว่า มีค่าเท่ากับ 87.25/89.00 จึงสรุปได้ว่า สื่อการสอนวิชาประวัติศาสตร์ กรุงรัตนโกสินทร์ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตารฐานที่ กำหนด 80/80
- 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
- 3. นักเรียนมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการใช้สื่อการ สอน วิชาประวัติศาสตร์กรุงรัตนโกสินทร์ด้วยโปรแกรม Adobe Captivate สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในระดับมาก ($\overline{x}$ = 4.26, S.D. = 0.73)

เอกสารอ้างอิง

[1] นุชสุดา เสริมสมรรถ. การนำเสนอกิจกรรมการเรียนการสอน สังคมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดี สำหรับ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาใน กรุงเทพมหานคร. [วิทยานิพนธ์คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย; 2544.

[2] วินัย พงศ์ศรีเพียร. ครูกับการเรียนการสอนประวิติศาสตร์ ไทย. คู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยจะ

เรียนจะสอนกันอย่างไร. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

- [3] นิตยา เตโช. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความ คงทนและเจตคติต่อวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปี ที่ 4 ระหว่างวิธีสอนแบบจิ๊กซอร์กับการสอนแบบหมวก 6 ใบ. [วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต]. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัย มหาสารคาม. 2547.
- [4] มนสิช สิทธิสมบูรณ์. ระเบียบวิธีวิจัย. พิษณุโลก: คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2550.